

Μπορούν τα εμβόλια να μειώσουν τη μετάδοση της COVID-19;

Καθώς ο μαζικός εμβολιασμός ολόκληρου του παγκόσμιου πληθυσμού βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, ένα βασικό ερώτημα που τίθεται είναι η δυνατότητα των εμβολίων να προλαμβάνουν τη μετάδοση του SARS-CoV-2. Τέτοια εμβόλια θα μπορούσαν να βοηθήσουν σημαντικά στον έλεγχο της πανδημίας εφόσον χορηγηθούν σε ικανοποιητικό αριθμό ατόμων. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Γιάννης Ντάνας, Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) (<https://mdimop.gr/covid19/>) συνοψίζουν τα νεότερα δεδομένα (doi: <https://doi.org/10.1038/d41586-021-00450-z>). Προκαταρκτικά αποτελέσματα μελετών δείχνουν ότι τα εμβόλια είναι πιθανό να ανακόπτουν τη μετάδοση του SARS-CoV-2. Ωστόσο, η αξιολόγηση της έκτασης της προστασίας είναι ιδιαίτερα δυσχερής αφενός διότι μια επιδημιολογική μείωση του αριθμού των κρουσμάτων μπορεί να δικαιολογείται και από άλλους παράγοντες όπως συμπεριφορικές αλλαγές και lockdowns και αφετέρου είναι δύσκολη η ανίχνευση των ασυμπτωματικών φορέων της COVID-19. Ο επιδημιολόγος λοιμωδών νοσημάτων στη Σχολή Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Harvard των ΗΠΑ Marc Lipsitch σημειώνει ότι τέτοιου είδους μελέτες είναι πράγματι ιδιαίτερα δύσκολο να πραγματοποιηθούν, αλλά εντός των επόμενων εβδομάδων αναμένονται τα πρώτα ασφαλή συμπεράσματα από τις μελέτες που βρίσκονται σε εξέλιξη. Η εμβολιολόγος Larry Corey από το Κέντρο Έρευνας για τον Καρκίνο Fred Hutchinson στην Ουάσινγκτον των ΗΠΑ υπογραμμίζει ότι ένα εμβόλιο που είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό ως προς την πρόληψη της λοίμωξης COVID-19 θα μπορούσε να μειώσει και τη μετάδοση του SARS-CoV-2. Στην εγκριτική μελέτη του εμβολίου της Moderna φάνηκε ότι ο αριθμός των ασυμπτωματικών λοιμώξεων ήταν κατά 2/3 μικρότερος μεταξύ όσων έλαβαν την πρώτη δόση του εμβολίου συγκριτικά με όσους έλαβαν εικονικό εμβόλιο. Η εγκριτική μελέτη του εμβολίου του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης/AstraZeneca έδειξε μείωση περίπου κατά το ήμισυ των ασυμπτωματικών λοιμώξεων μεταξύ των εμβολιασθέντων συγκριτικά με τους μη εμβολιασθέντες. Ανεξάρτητα εάν τα εμβόλια μειώνουν ή όχι τους ασυμπτωματικούς φορείς, είναι πολύ πιθανό ότι τους καθιστούν λιγότερο λοιμογόνους, οπότε τελικά μειώνουν τη μετάδοση. Σε μια πρόσφατη προδημοσίευση από το Ισραήλ φάνηκε ότι το ιικό φορτίο ήταν πολύ χαμηλό μεταξύ των ατόμων που εμβολιάστηκαν με την πρώτη δόση από το εμβόλιο των Pfizer/BioNTech αλλά στη συνέχεια μολύνθηκαν με SARS-CoV-2 στο διάστημα μεταξύ δύο και τεσσάρων εβδομάδων μετά την πρώτη δόση. Το επόμενο πεδίο μελέτης έγκειται στη διερεύνηση της προστασίας που παρέχουν οι εμβολιασθέντες στο οικογενειακό τους περιβάλλον ως προς την αποτροπή της λοίμωξης COVID-19. Στο επόμενο χρονικό διάστημα που θα συλλεχθούν όλα αυτά τα δεδομένα θα μπορούμε να διευκρινίσουμε το βαθμό στο οποίο τα εμβόλια προστατεύουν από τη μετάδοση του SARS-CoV-2.